

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/પ્રથમ અપીલ નં. ૧૭૨૫ ઓફ ૨૦૧૯

[૨૨/૦૪/૨૦૨૫ તારીખના ઓર્ડરની મિનિટો સાથે વાત કરવા માટે નોંધ પર

આર પ્રથમ /અપીલ/૧૭૨૫/૨૦૧૯]

=====

સંજીતાબેન @સુમીતાબેન સંજયભાઈ સાવની

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન કોર્પોરેશન

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી હિરેન મોદી અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે (૩૭૩૨)

પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે શ્રી એચ. એસ. મુનશો (૪૯૫)

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બરિન વૈષ્ણવ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક

તારીખ:૦૮/૦૫/૨૦૨૫

મૌખિક આદેશ

(દ્વારા:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક)

અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી હરિન એમ. મોદી મિનિટો સાથે વાત કરવા માટે નોંધ દબાવતા નથી.

ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, મિનિટો સાથે વાત કરવા માટેની નોંધને દબાવવામાં આવી નથી તેમ કાઢી નાખવામાં આવે છે.

(બરિન વૈષ્ણવ, ન્યાયમૂર્તિ)

(હેમંત એમ. પ્રચ્છક, ન્યાયમૂર્તિ)

સુરેશ સોલાંકી

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/પ્રથમ અપીલ નં. ૧૭૨૫ ઓફ ૨૦૧૮

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બરિન વૈષ્ણવ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર?	હા.	હા.
	હા.	

સંજીતાબેન @સુમીતાબેન સંજયભાઈ સાવની

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન કોર્પોરેશન

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી હિરેન મોદી અપીલકર્તા માટે (૩૭૩૨)

પ્રતિવાદી માટે શ્રી એચ. એસ. મુનશો (જલપ)

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બરિન વૈષ્ણવ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક

તારીખ:૨૨/૦૪/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક)

૧. આ અપીલ અપીલકર્તા-મૂળ દાવેદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલ (ઓક્સ), ભાવનગર (હવેપછી "ટ્રિબ્યુનલ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) દ્વારા આપવામાં આવેલી વળતરની રકમમાં વધારો કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે, જેમાં ૨૦૦૩ના એમ.એ.સી.પી. નંબર ૨૭૧ માં પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા અને તારીખ ૨૩.૦૩.૨૦૧૮ એવોર્ડના છે, જેના દ્વારા ટ્રિબ્યુનલે દાવાની અરજીને આંશિક રીતે મંજૂરી આપી છે અને રૂ.૫૦,૦૦,૦૦૦/- ના દાવા સામે રૂ.૧૪,૫૦,૦૦૦/- ની રકમના એવાર્ડ અંગેનો ચુકાદો આપ્યો છે.

૨. વર્તમાન કેસની ટૂંકી હકીકતો એ છે કે મૂળ દાવેદાર-અપીલકર્તા તેના પતિ અને પરિવારના અન્ય સભ્યો સાથે એસ. ટી. બસમાં ભાવનગરથી સુરત જઈ રહ્યો હતો, જેની નોંધણી નંબર જીજે-૧૮-વી-૭૧૭૮ હતી અને જ્યારે બસ ગામમાં પહોંચી ત્યારે:મુગલાનીમાતા મંદિર નજીક ચામડી અને વાલભીપુર, તાલુકા:ભાવનગર જિલ્લાના વાલભીપુરમાં અચાનક ઊલટી થવાને કારણે દાવેદારનું માથું બસની બારીની બહાર નીકળી ગયું હતું અને તે સમયે એસ. ટી. બસના ચાલકની ઉતાવળ અને બેદરકારીને કારણે મૂળ દાવેદારનું માથું બીજા વાહન સાથે અથડાયું હતું, જેના કારણે તેને ગંભીર ઈજા થઈ હતી.ત્યારબાદ, તરત જ, દાવેદારને વાલભીપુરની નજીકની હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ દાવેદારની ગંભીર સ્થિતિને કારણે, તેણે સારવાર માટે ભાવનગર જવાની સલાહ આપી હતી.વાહન અકસ્માતને કારણે મૂળ દાવેદારના પતિએ વાંધાજનક વાહનના ચાલક સામે વાલભીપુર પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ નોંધાવી છે અને તે સી.આર. નંબર I-૪/૨૦૦૩ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી.તેથી, અપીલકર્તા-મૂળ દાવેદારએ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ દાવો અરજી દાખલ કરી છે જેમાં રૂ.૫૦,૦૦,૦૦૦/- પર વળતરની માંગ કરવામાં આવી છે.

..... ૨.૧ શરૂઆતમાં, દાવો અરજી રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ માટે દાખલ કરવામાં આવી હતી-અને ત્યારબાદ, તેને રૂ.૫૦,૦૦,૦૦૦/- સુધી વધારવામાં આવી હતી.શરૂઆતમાં, દાવો અરજી દાવો કરનાર દ્વારા તેના પતિ દ્વારા દાવો કરનારના વાલી તરીકે દાખલ કરવામાં આવી હતી, પરંતુ કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન,

પતિએ દાવો કરનારને છૂટાછેડા આપી દીધા છે અને તેથી, દાવો કરનારની માતાએ દાવો અરજીનું પ્રતિનિધિત્વ કર્યું હતું.દાવેદારને પેરાપ્લેજિયાની પ્રકૃતિમાં ઈજા થઈ છે અને તેના નીચલા અંગને સંપૂર્ણપણે લકવો થઈ ગયો છે, તેણીએ કુદરતી અવાજો પરનું નિયંત્રણ ગુમાવી દીધું છે અને તે જાતે ખોરાક લેવા માટે અસમર્થ છે.દાવો કરનાર વ્યક્તિએ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પોતાનો કેસ સાબિત કરવા માટે તબીબી અહેવાલ, તબીબી બિલ અને તબીબી નિષ્ણાતના અભિપ્રાય અને અન્ય સંબંધિત દસ્તાવેજો ધરાવતા દસ્તાવેજ પુરાવાઓ રજૂ કર્યા છે.પ્રતિવાદીએ લેખિત નિવેદન દાખલ કર્યું છે અને દાવો અરજી પર વાંધો ઉઠાવ્યો છે.

..... ૨.૪ રજૂઆતો અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાનમાં લીધા પછી, ટ્રિબ્યુનલે નીચેના મુદ્દાઓ તૈયાર કર્યા છે: –

- (૧) શું અરજદાર સાબિત કરે છે કે આ અકસ્માતમાં સામેલ વાહનના ચાલકની ઉતાવળ અને બેદરકારીને કારણે તેને ઈજાઓ થઈ છે?
- (૨) શું અરજદાર વળતર માટે હકદાર છે "જો હા, તો કેટલી રકમ અને કોની પાસેથી?
- (૩) કેવો આદેશ અને પુરસ્કાર?

..... ૨.૩ ટ્રિબ્યુનલે પક્ષકારો દ્વારા રજૂ કરાયેલી દલીલો અને પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કર્યા પછી, દાવાની અરજીને આંશિક રીતે મંજૂરી આપી અને

રૂ.૫૦,૦૦,૦૦૦/- ના દાવાની સામે વિવિધ શીર્ષકો હેઠળ
રૂ.૧૪,૫૦,૦૦૦/- ની રકમનો ચુકાદો આપ્યો.

૩. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલી રકમથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ હોવાને
કારણે, મૂળ દાવેદારએ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલી વળતરની રકમમાં
વધારો કરવા માટે હાલની પ્રથમ અપીલને પસંદ કરી છે.

૪. હાલની અપીલ આ અદાલત દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હતી (કોરમ:માનનીય
ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એમ. ઠાકર અને માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંગીતા કે. વિશેન)
૩૦.૦૪.૨૦૧૯ પર.

૫. સાંભળ્યું શ્રી હિરેન મોદી, અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ અને
શ્રી એચ. એસ. મુનશો, પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ-કોર્પોરેશન.

૬. શ્રી મોદી, અપીલકર્તા-દાવેદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે એ જ તથ્યો
રજૂ કર્યા છે જે અપીલના મેમોમાં વર્ણવવામાં આવ્યા છે અને રજૂઆત કરી છે કે
દાવેદારએ દાવેદારની શારીરિક સ્થિતિને કારણે હાલની અપીલના વહેલા નિકાલ
માટે અરજીને પસંદ કરી છે અને વહેલી અંતિમ સુનાવણી અને નિકાલ માટે
દબાણ કર્યું છે.

..... ૬.૧ શ્રી મોદી, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે દાવેદારએ ટ્રિબ્યુનલ
સમક્ષ પ્રમાણ સાબિત કરવા માટે પૂરતા પુરાવા રજૂ કર્યા છે, જો કે, ટ્રિબ્યુનલે
વિવાદિત ચુકાદો અને ચુકાદો પસાર કરતી વખતે તેને તેના સાચા અને યોગ્ય

પરિપ્રેક્ષ્યમાં ધ્યાનમાં લીધો નથી અને વળતર માટે માત્ર રૂ.૧૪,૫૦,૦૦૦/- નો ચુકાદો આપ્યો છે જે નીચલી બાજુએ છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ટ્રિબ્યુનલે ભવિષ્યની આવકની ખોટ, ભવિષ્યની તબીબી સારવાર અને હાજરી શુલ્ક, વિશેષ આહાર માટે અન્ય આનુષંગિક ચાર્જ આપતી વખતે તબીબી પુરાવાની પણ યોગ્ય રીતે પ્રશંસા કરી નથી અને એ હકીકતને પણ ધ્યાનમાં લીધી નથી કે દાવેદારના લગ્ન પણ અકસ્માતની તારીખ પહેલા થયા હતા, જેણે માતાની તક ગુમાવી દીધી છે કારણ કે પતિએ શારીરિક સ્થિતિને કારણે તેને છૂટાછેડા આપ્યા છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, દાવેદારની ભાવિ સંભાવના સંપૂર્ણપણે અંધારામાં છે અને તે તેના માતાપિતાની દયા પર જીવી રહી છે અને હવે, તેઓ પણ વૃદ્ધ છે અને તેમની સંપૂર્ણ સહાય દ્વારા દાવેદાર બચી ગયો છે અને તેથી, યોગ્ય રકમ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વિવિધ હેડ હેઠળ આપવામાં આવવી જોઈએ.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદીએ દાવેદારની બેદરકારી સાબિત કરવા માટે ન તો કોઈ નક્કર અને માન્ય પુરાવા રજૂ કર્યા છે અને ન તો ઉદ્ધંધન કરનાર વાહનના ચાલકની તપાસ કરી છે અને તેથી, ટ્રિબ્યુનલે બસના ચાલકની બેદરકારીનો યોગ્ય નિર્ણય લીધો છે, પરંતુ વિવિધ હેડ હેઠળ રકમ આપતી વખતે તેને ધ્યાનમાં લીધી નથી.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અગાઉની ગણતરી મુજબ, દાવેદાર વળતર માટે રૂ.૪૦,૪૬,૦૦૦/- નો હકદાર હતો અને હવે તાજેતરની ગણતરી મુજબ, દાવેદાર વળતર માટે રૂ.૫૦,૩૪,૦૦૦/- નો હકદાર છે.

..... ૬.૨ તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, શ્રી મોદી, વિદ્વાન સલાહકાર પાસે છે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખો: –

(૧) બેબી સાક્ષી ગ્રીઓલા વિ. મંઝૂર અહમદ સિમોન અને અન્ય, ૨૦૨૪

(૧૨) જેટી ૬૨૩:૨૦૨૪ (૦) ACJ ૨૭૩૧;

(૨) કાજલ વિ. જગદીશ ચંદ અને અન્યો, ૨૦૨૦ (૪) એસસીસી ૪૧૩;

(૩) કીર્તિ અને અન્યો વિરુદ્ધ ઓરિએન્ટલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ, ૨૦૨૧ (૨) એસસીસી ૧૬૬;

(૪) પપ્પુ દેવ યાદવ વિ. નરેશ કુમાર અને અન્યો, ૨૦૨૨ (૧૩) એસસીસી ૭૯૦;

(૫) કે. એસ. મુરલીધર વિ. આર. સુબ્બુલક્ષ્મી અને અન્ય, AIR ૨૦૨૫ SC ૭૦;

(૬) કુમારી લક્ષ્મીશ્રી વિ. મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, કે. એસ. આર. સી. ટી. સી. ડેપો, બેંગલુરુ, માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સિવિલ અપીલ નંબર ૪૪૯૩ ૨૦૨૫ ની તારીખ ૦૫.૦૩.૨૦૨૫ માં પ્રસ્તુત;

(૭) અતુલ તિવારી વિ. પ્રાદેશિક વ્યવસ્થાપક, ઓરિએન્ટલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ, AIR ૨૦૨૫ SC ૫૭૪;

૬.૩.શ્રી મોદી, વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી છે કે ઉપરોક્ત નિર્ણયોને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન અપીલ મંજૂર થવાને પાત્ર છે અને વિવાદિત ચુકાદો અને એવોર્ડ હદ સુધી સુધારાને પાત્ર છે.

૭. તેનાથી વિપરીત, શ્રી મુન્શો, પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ-કોર્પોરેશને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને ચુકાદાને ટેકો આપ્યો છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે જ્યાં સુધી દાવેદારની આવકની વાત છે, ત્યાં સુધી તેની આવક વિશે અપીલકર્તાની આગેવાનીમાં કોઈ નક્કર અને યોગ્ય પુરાવા અથવા પુરાવા નથી અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલ વળતર પણ ન્યાયી અને યોગ્ય છે અને તેથી, કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અકસ્માતની હકીકત પોતે જ અસ્પષ્ટ છે અને અપીલકર્તા દ્વારા અન્ય વાહનની સંડોવણીના સંદર્ભમાં પૂરતા પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી અને દાવેદારના પતિના દાવા અનુસાર, દાવેદાર પોતે બેદરકારી દાખવે છે અને પોતાની બેદરકારીને કારણે, દાવેદારને ઈજા થઈ હતી અને તેથી, ટ્રિબ્યુનલે વિવિધ હેડ હેઠળ વળતરની રકમ આપતી વખતે આ પાસાને ધ્યાનમાં લીધું નથી.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વર્તમાન અપીલમાં અપીલકર્તા દ્વારા માંગવામાં આવેલી વૃદ્ધિ માટેની વિનંતીને ધ્યાનમાં લઈ શકાતી નથી કારણ કે તે પોતે બેદરકારી દાખવે છે અને તેની બેદરકારીને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલ રદ થવાને પાત્ર છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ટ્રિબ્યુનલે કેસની હકીકત, તબીબી કેસના

કાગળો, જરૂરી પુરાવાઓ અને પુરાવાઓનું મૂલ્યાંકન કર્યા પછી અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ આ અદાલતના નિર્ણયોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, વિવાદિત ચુકાદો અને ચુકાદો યોગ્ય રીતે પસાર કર્યો છે અને ન્યાયી અને પર્યાપ્ત વળતર આપ્યું છે અને તેથી વળતરની રકમ વધારવાની જરૂર નથી.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે જ્યાં સુધી એફ. આઈ. આર. ની વાત છે, તે દાવેદારના પતિના કહેવા પર નોંધવામાં આવી છે અને પતિની તપાસ કરવામાં આવી ન હોવા છતાં, એફ. આઈ. આર. ની સામગ્રીને ધ્યાનમાં લેવી જરૂરી છે અને એફ. આઈ. આર. ની સામગ્રી અનુસાર, અપીલકર્તા પોતે અકસ્માત પ્રત્યે બેદરકારી રાખે છે અને તેની બેદરકારીને ધ્યાનમાં રાખીને, તે વળતરમાં કોઈ વધારો કરવા માટે બિલકુલ હકદાર નથી.

૮. અપીલમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓ, બંને પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો અને કેસની હકીકતો પર વિચાર કર્યા પછી અને રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહીનો અભ્યાસ કર્યા પછી, એવું લાગે છે કે પ્રતિવાદીએ એફ. આઈ. આર. ના લેખક પતિના પરીક્ષણ દ્વારા ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ઉપરોક્ત પાસાને પડકાર્યો નથી કે બસના ડ્રાઇવરની તપાસ કરી નથી કે તેમની દલીલના સમર્થનમાં કોઈ સાક્ષીની તપાસ કરી નથી અને તેથી ટ્રિબ્યુનલે પ્રતિવાદીની રજૂઆત સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે ઉપરોક્ત પાસાને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધું છે.એવું લાગે છે કે ટ્રિબ્યુનલે ખાસ અવલોકન કર્યું છે કે દાવેદારની

આગેવાની હેઠળના પુરાવાને પ્રતિવાદી દ્વારા કોઈ વિરોધાભાસી પુરાવા રજૂ કરીને રદિયો આપવામાં આવ્યો નથી. ન તો બસના ડ્રાઈવરની તપાસ કરવામાં આવી છે અને ન તો અકસ્માતના અન્ય કોઈ પાસાને રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યો છે. તેથી, પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા યોગ્ય રીતે હાથ ધરવામાં આવે છે. સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોના પ્રકાશમાં અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધાયેલા પુરાવાઓની પ્રશંસા કરવા અને બંને પક્ષો દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા વિવિધ નિર્ણયોને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન અપીલનો નિર્ણય લેવાની જરૂર છે.

૯. કાગળની ચોપડી સાથે રજૂ કરાયેલા પુરાવા અને રેકૉર્ડના અવલોકન પર અને તેની તપાસ કરવા પર, અમે સંમત છીએ કે એફ. આર્. ની સામગ્રી ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ સાબિત થઈ નથી કે પ્રતિવાદીએ ઉલ્લંઘન કરનાર વાહનના ડ્રાઈવરની તપાસ કરી નથી, જે વાસ્તવિક અને સ્પષ્ટ ચિત્ર આપી શકે છે. જો કે, કમનસીબે આ કેસમાં, એસ. ટી. બસનો ડ્રાઈવર આગળ આવ્યો ન હતો અને સાક્ષીની પેટીમાં છરી મારી હતી અને તેથી, દાવેદાર વતી ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલની આસપાસના સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રશંસા કરવી જરૂરી છે.

૧૦. વર્તમાન અપીલનો નિર્ણય કરતી વખતે, અમે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ આ અદાલત દ્વારા વિવિધ નિર્ણયોમાં નિર્ધારિત ગુણોત્તરમાંથી પસાર થયા

છીએ-(૧) બેબી સાક્ષી ગ્રીઓલા વિરુદ્ધ મંજૂર અહમદ સિમોન અને બીજું, ૨૦૨૪ (૧૨) જેટી ૬૨૩:૨૦૨૪ (૦) ACJ ૨૭૩૧; (૨) કાજલ વિરુદ્ધ જગદીશ ચંદ અને અન્યો, ૨૦૨૦ (૪) SCC ૪૧૩; (૩) કીર્તિ અને અન્યો વિરુદ્ધ ઓરિએન્ટલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ, ૨૦૨૧ (૨) SCC ૧૬૬; (૪) પપ્પુ દેવ ચાદવ વિરુદ્ધ નરેશ કુમાર અને અન્યો, ૨૦૨૨ (૧૩) SCC ૭૯૦; (૫) K. S. મુરલીધર વિ. આર. સુબ્બુલક્ષ્મી અને અન્ય, AIR ૨૦૨૫ SC ૭૦; (૬) કુમારી લક્ષ્મીશ્રી વિ. મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, કે. એસ. આર. સી. ટી. સી. ડેપો, બેંગલુરુ, સિવિલ અપીલ નં. ૨૦૨૫નો ૪૪૯૩ તારીખ ૦૫.૦૩.૨૦૨૫; (૭) અતુલ તિવારી વિરુદ્ધ. પ્રાદેશિક વ્યવસ્થાપક, ઓરિએન્ટલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ, AIR ૨૦૨૫ SC ૫૭૪; (૮) વિજયકુમાર બાબૂલાલ મોદી, ૨૦૧૨ (૧) GLH ૭૩૮; (૯) અભિમન્યુ પ્રતાપ સિંહ વિરુદ્ધ નમિતા સેખોં અને અન્ય, (૨૦૨૨) ૮ SCC ૪૮૯; (૧૦) દિવ્યા વિરુદ્ધ રાષ્ટ્રીય વીમા કંપની લિમિટેડ અને અન્ય, ૨૦૨૨ INSC ૧૧૦૮; (૧૧) ન્યૂ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ. વિ. સોનીગ્રા જુહી ઉત્તમચંદ, ૨૦૨૫ આઈ. એન. એસ. સી. ૧૫; (૧૨) સીમા રાની અને અન્યો વિ. ઓરિએન્ટલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ અને અન્ય, ૨૦૨૫માં આઈ. એન. એસ. સી. ૧૯૨; (૧૩) શ્યામ પ્રસાદ નાગદા અને અન્ય. વી. એસ. આંધ્ર પ્રદેશ રાજ્ય બોર્ડ પરિવહન નિગમ અને અન્ય, ૨૦૨૫ આઈ. એન. એસ. સી. ૧૯૩; (૧૪) શિવલીલા અને અન્ય વિરુદ્ધ. ડિવિઝનલ મેનેજર, યુનાઈટેડ

ઈન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ અને અન્યો, ૨૦૨૫ આઈ. એન. એસ. સી. ૩૫૭; (૧૫) ગુડિવાડા શેષગિરી રાવ વિ. ગુડિવાડા આશાલતા અને અન્ય, ૨૦૨૫ લો સ્યુટ (એસસી) ૧૯૫; (૧૬) જીતેન્દ્ર વિ. સાદિયા અને અન્યો, ૨૦૨૫ લો સ્યુટ (એસસી) ૧૭૪; (૧૭) સિદરામ વિ. ડિવિઝનલ મેનેજર, યુનાઈટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ અને અન્ય, (૨૦૨૩) ૩ એસસીસી ૪૩૯; (૧૮) માસ્ટર આયુષ વિ. શાખા વ્યવસ્થાપક, રિલાયન્સ જનરલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ બીજું, (૨૦૨૨) ૭ SCC ૭૩૮.

૧૧. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને ચુકાદામાં આ અદાલતને કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર છે કે નહીં; ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલી વળતરની રકમ વધારવાની જરૂર છે કે નહીં અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વળતરની રકમ આપતી વખતે ટ્રિબ્યુનલે કોઈ ભૂલ કરી છે કે નહીં તે અપીલમાં સામેલ એકમાત્ર મુદ્દાઓ છે. અપીલકર્તાને થયેલી ઇજાના સ્વરૂપના પાસાને ધ્યાનમાં લેતા, એવું લાગે છે કે અપીલકર્તાના લગ્ન ૨૨ વર્ષની ઉંમરે થયા હતા અને વાહન અકસ્માત અને કાયમી અપંગતાને કારણે પતિએ તેને છૂટાછેડા આપી દીધા છે. તે એક સ્વીકૃત હકીકત છે કે મૂળ દાવેદાર એક ગૃહિણી છે અને તેથી, તેની કાલ્પનિક આવકને ધ્યાનમાં લેવી જરૂરી છે કારણ કે વર્તમાન કેસમાં, ટ્રિબ્યુનલે રૂ. ૪૦૦૦ ની સામે રૂ. ૨૫૦૦ ની અનુમાનિત આવકને ધ્યાનમાં લીધી છે—જેમ કે દાવેદાર દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવી હતી. તેથી, ટ્રિબ્યુનલે ભવિષ્યમાં આવકની ખોટ રૂ.

૫,૪૦,૦૦૦-અને આવકની વાસ્તવિક ખોટ રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦-ગણાવી છે.જ્યાં સુધી તબીબી બિલ અને અન્ય સંબંધિત ખર્ચની વાત છે, ટ્રિબ્યુનલે એક્ટિવિટી ૭૮,૮૩ અને ૮૬ પરના દસ્તાવેજ પુરાવાને ધ્યાનમાં લઈને તબીબી ખર્ચ માટે રૂ.ટ્રિબ્યુનલે વિશેષ આદાર માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦, પીડા, આઘાત અને વેદના માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦, જીવનની સુવિધાઓ ગુમાવવા માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦, લગ્નની સંભાવના ગુમાવવા માટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ અને ભવિષ્યના તબીબી ખર્ચ માટે રૂ.૮૫,૦૦૦/- અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા વળતર તરીકે કુલ રૂ. રૂ.૧૪,૫૦,૦૦૦/- નો પણ આદેશ આપ્યો છે.સંજય રાજપૂત વિરુદ્ધ રામ સિંહ, એ. આઈ. આર. ૨૦૨૫ એસ. સી. ૧૨૫૦ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના તાજેતરના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેતા, અમારો અભિપ્રાય છે કે હાલની અપીલ મંજૂર થવાને પાત્ર છે અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલી વળતરની રકમ તે હદ સુધી સુધારવાને પાત્ર છે.દાવેદારની શારીરિક સ્થિતિ નિર્વિવાદ હકીકત છે અને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પૂરતા દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા જે દાવેદાર સંપૂર્ણપણે લકવાગ્રસ્ત હોવાનું સૂચવે છે.દાવેદાર પણ તેના કુદરતી કૉલ્સ પર નિયંત્રણ ગુમાવી દે છે, જેના માટે તેને ૨૪ કલાક માટે સંપૂર્ણ સહાયની જરૂર પડે છે અને તે જાતે જ ભોજન લઈ શકતી નથી અને જાતે જ હલનચલન કરી શકતી નથી.આવા સંજોગોમાં, ટ્રિબ્યુનલે નિરીક્ષણ દ્વારા વિવિધ હેડ હેઠળ વળતરની રકમ આપતી વખતે ઉપરોક્ત પાસાને ધ્યાનમાં લીધું નથી, જેને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્ણય મુજબ વધારવાની

જરૂર છે.તે હકીકત ધ્યાનમાં લેવી જરૂરી છે કે દાવેદાર એક ગૃહિણી છે અને તેથી તેણીની આવક રાહદારી જેવી જ ગણવી જરૂરી છે કારણ કે તે ઘરગથ્થુ બાબતોનું સંચાલન કરે છે અને તેથી, તેનું કામ દયાળુ ન હોઈ શકે.અપીલકર્તાએ ૨૨ વર્ષની ઉંમરે લગ્ન કર્યા અને વાહન અકસ્માતને કારણે તેનું જીવન સંપૂર્ણપણે અંધારામાં છે, લગ્નની સંભાવના સંપૂર્ણપણે બરબાદ થઈ ગઈ છે અને માતૃત્વની સંભાવનાઓ પણ ખોવાઈ ગઈ છે અને તેનું આખું ભવિષ્ય ખોવાઈ ગયું છે જે નાણાંની દ્રષ્ટિએ દયાળુ નથી અને કાયમી અપંગતાને કારણે પતિએ અપીલકર્તાને છૂટાછેડા આપી દીધા છે.અપીલકર્તાની શારીરિક સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, ટ્રિબ્યુનલે દાવેદારને તાત્કાલિક જરૂરિયાત અને રાહત આપવાના હેતુથી ન્યાયી અને પર્યાપ્ત વળતર અને ફાયદાકારક કાયદો આપવો જોઈએ, ટ્રિબ્યુનલે તે જ વિચારણા કરવી પડશે.તેથી, અમારો અભિપ્રાય છે કે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ગણવામાં આવતી આવકની ભાવિ ખોટ માટે રૂ.૨૫૦૦ ની રકમ વધારીને દર મહિને રૂ. ૫,૦૦૦/- કરવાની જરૂર છે, જે ૧૨ વડે ગુણાકાર થાય છે, જે <ID ૪,૦૦૦/- વત્તા ૨૫ ટકા ભાવિ સંભાવનાઓ વધે છે કારણ કે તે અકસ્માત સમયે ૨૨ વર્ષની છે અને તેથી, રૂ.૭૫૦૦૦-૧૮ વડે ગુણાકાર થાય છે, જે <ID ૧,૫૦,૦૦૦/- થાય છે.કુલ ૧૦૦% અપંગતાને ધ્યાનમાં લેતા, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલી આવકની વાસ્તવિક ખોટ-૨,૦૦,૦૦૦, અમારા મતે, તે જેવી છે તેવી જ રહે છે અને તેમાં કોઈ ફેરફાર કરવાની જરૂર નથી.જ્યાં સુધી પીડા, આઘાત અને પીડાની વાત છે, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં

આવેલી રકમ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦-ખૂબ જ ઓછી છે, જેને વધારીને રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦-કરવી જોઈએ.જ્યાં સુધી વિશેષ આહાર, પરિવહન અને હાજરી ખર્ચની વાત છે, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ નીચલી બાજુએ છે, જેને વધારીને રૂ.૧૦,૦૦,૦૦૦/- કરવા જોઈએ.જીવનની સુવિધાઓના ભુક્કસાન માટે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલ તે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ નીચલી બાજુએ છે, જે વધારીને રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦-અને રૂ. ૨,૧૫,૦૦૦-તબીબી ખર્ચ માટે યથાવત્ છે.જ્યાં સુધી ભવિષ્યના તબીબી ખર્ચની વાત છે, ટ્રિબ્યુનલે રૂ.૮૫,૦૦૦/- નો ચુકાદો આપ્યો છે, જે નીચલી બાજુએ છે અને તે ભવિષ્યના તબીબી ખર્ચ માટે વધારીને રૂ.જ્યાં સુધી લગ્નની સંભાવના ગુમાવવાની વાત છે, ટ્રિબ્યુનલે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ નો ચુકાદો આપ્યો છે-જો કે, દાવેદારની ઉંમર લગભગ ૨૨ વર્ષની હતી અને તેણે અકસ્માતની તારીખ પહેલાં જ લગ્ન કર્યા હતા તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, તેનાથી વિપરીત, પતિએ તેને છૂટાછેડા આપ્યા છે અને તેથી, આ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦-લગ્નની સંભાવના ગુમાવવા અને માતૃત્વ ગુમાવવાના શીર્ષક હેઠળ આપવામાં આવવી જોઈએ.

૧૨. સામાન્ય રીતે, જો કોઈ મુસાફરીની બીમારીથી પીડાય છે, તો તેણે એસ. ટી. બસની ડાબી બાજુએ બેસવું જોઈએ અને સામાન્ય રીતે વાહક પરિસ્થિતિની સંભાળ રાખે છે અને આવા સંજોગોમાં, વાહક પેસેન્જર/ઓ ને સલાહ આપે છે કે

તે બસની ડાબી બાજુએ બેસે જેથી આવા પ્રકારનો અકસ્માત ટાળી શકાય.જો કે, આ કિસ્સામાં, ન તો વાહક કે ન તો ડ્રાઇવરે યોગ્ય કાળજી લીધી છે અથવા દાવેદારને સલાહ આપી છે અને દાવેદાર પોતે જમણી બાજુની બારીની બહાર માથું મૂકે છે.તેથી, અમારા મતે, દાવેદારએ યોગ્ય કાળજી લીધી નથી અને દાવેદાર તરફથી ઓછામાં ઓછી ૧૦ ટકા બેદરકારી પણ ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ, પરંતુ રેકૉર્ડ પર કોઈ પુરાવા નહોતા અને ખાસ કરીને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પેરા-૯, ૧૦ અને ૧૧ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો, અમારો અભિપ્રાય છે કે દાવેદાર પર કોઈ બેદરકારી રાખવામાં આવી નથી અને આ સંબંધમાં ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધાયેલા તારણો પુષ્ટિને પાત્ર છે.

૧૩. ઉપરોક્ત નિર્ણયોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત ગુણોત્તરને ધ્યાનમાં લેતા, અમારો વિચારણીય અભિપ્રાય છે કે અપીલકર્તા મૂળ દાવેદારની ₹૫,૦૦૦/- ની કાલ્પનિક આવકને ધ્યાનમાં રાખીને વળતરની વધારાની રકમ મેળવવા માટે હકદાર છે અને અપીલને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે અને વિવાદિત ચુકાદા અને ચુકાદાને વળતરની રકમમાં વધારો કરીને બદલવાની જરૂર છે અને તેથી, વળતરમાં નીચેના શીર્ષકો હેઠળ વધારો કરવામાં આવે છે: -

માસિક આવક	રૂ.૫૦૦૦		રાષ્ટ્રીય વીમા
વાર્ષિક આવક	૫૦૦૦ X ૧૨		કંપની લિમિટેડ વિ. પ્રણય
	=		સેઠી (૨૦૧૭) ૧૬
	રૂ.૬૦૦૦૦		એસસીસી

			૬૮૦ :AIR ૨૦૧૭ SC ૫૧૫૭ પેરા જર અને પદ
ભવિષ્યની સંભાવનાઓ (૨૫ ટકા)	૬૦૦૦૦ ૧૫૦૦૦ રૂ.૭૫૦૦૦	+ = 	
ગુણાકાર (૧૮)	૭૫૦૦૦ x ૧૮	શહેરી વિકાસ માટે રૂ. ૧૩,૫૦,૦૦૦	
કાયમી અપંગતા (૧૦૦%)		શહેરી વિકાસ માટે રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦	અરવિંદ કુમાર મિશ્રા વિ. ન્યૂ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ, (૨૦૧૭) ૧૬ એસસીસી ૬૮૦ પારસ જર અને પદ
તબીબી ખર્ચ		રૂ. ૨,૧૫,૦૦૦	કાજલ વિ. જગદીશ ચંદ, (૨૦૨૦) જ એસસીસી
ભવિષ્યની તબીબી ખોટ		રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦	જ૧૩ :AIR ૨૦૨૦ SC ૭૭૬
લોસોફ મેરેજ સંભાવના		રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦	પેરા ૧૮ અને ૨૫
સ્પેશ્યલ ડાયટેન્ડ ટ્રાન્સપોર્ટેશન		રૂ.૧૦,૦૦,૦૦૦	સિદ્ધરામ વિ. ડિવિઝનલ મેનેજર, યુનાઇટેડ ઇન્ડિયા ઇન્શ્યોરન્સ લિમિટેડ (૨૦૨૩) ૩ એસસીસી જ૩૯ પરિચ્છેદ ૮૯

પીડા, આઘાત અને પીડા		રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦	K.S.MuralidharVs. આર. સુબ્બુલક્ષ્મી અને અન્ય, AIR૨૦૨૫ એસસી ૭૦ પરિચ્છેદ ૧૩ અને ૧૪
સવલતોની ખોટ		રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦	મોહંમદ.સબીર ઉર્ફે શબ્બીર હુસૈન વિ. પ્રાદેશિક સંચાલક ડો. U.P.StateRoad પરિવહન નિગમ, (૨૦૨૨) એસસીસી ઓનલાઈન એસસી ૧૭૦૧ પેરા ૨૩ અને ૨૬
કુલ રકમ		રૂ.૪૨,૬૫,૦ ૦૦	
ઓછું:વળતરની ફાળવણી		રૂ.૧૪,૫૦,૦ ૦૦	
ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વધારાની રકમ		રૂ.૨૮,૧૫,૦ ૦૦	

તદનુસાર ભવિષ્યની આવકની ખોટ માટે વધારાના વળતર તરીકે રૂ. ૨૮,૧૫,૦૦૦/- ની રકમ આપવાની જરૂર છે, જે ન્યાયી અને વાજબી વળતર છે અને તે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા રૂ.૧૪,૫૦,૦૦૦/- ઉપરાંત આપવામાં આવે છે. જો કે, અપીલકર્તા અરજીની તારીખથી તેની પ્રાપ્તિ સુધી ૬ ટકાના દરે વ્યાજ સાથે રૂ. ૨૮,૧૫,૦૦૦/- વળતરની વધેલી રકમ મેળવવા માટે હકદાર છે.

૧૪. ઉપરોક્ત કારણોસર, અપીલને આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવે છે. મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૨૩.૦૩.૨૦૧૮ તારીખના ચુકાદા અને ચુકાદામાં આથી ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જે ચુકાદો આપવામાં આવ્યો છે તે ઉપરાંત, વાર્ષિક ૬ ટકાના દરે વ્યાજ સાથે વધારાની રકમ તરીકે રૂ. ૨૮,૧૫,૦૦૦/- આપવામાં આવે છે, જે દાવો અરજી દાખલ કરવાની તારીખથી તેની પ્રાપ્તિ સુધી રહેશે. વીમા કંપનીને આ આદેશની પ્રમાણિત નકલ મળ્યાની તારીખથી બાર અઠવાડિયાની બાહ્ય મર્યાદાની અંદર શક્ય તેટલી વહેલી તકે ૬ ટકા વ્યાજ સાથે વળતરની વધારાની રકમ જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. વળતરની વધારાની રકમ જમા કર્યા પછી, યોગ્ય ચકાસણી કર્યા પછી, આરટીજીએસ દ્વારા દાવેદારની તરફેણમાં તેનું વિતરણ કરવામાં આવશે. બેંક ખાતાની વિગતો દાવેદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા સંબંધિત અદાલતના નઝીર વિભાગને આપવામાં આવશે. અપીલકર્તાને આ આદેશની પ્રમાણિત નકલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર વધેલી રકમ પર ખાધ અદાલતની ફી, જો કોઈ હોય તો, ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. આદેશના કાર્યકારી ભાગમાં ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલી વહેંચણી અને વિતરણ માટેનો આદેશ સારો રહેશે.

રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી સંબંધિત ટ્રિબ્યુનલને તાત્કાલિક પરત મોકલવામાં આવે.
બાકી રહેલી સિવિલ અરજીઓ, જો કોઈ હોય તો, તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવશે.

(બરિન વૈષ્ણવ, જે.)

(હેમન્ટ એમ. પ્રાચક, જે.)

વી. આર. પંચાલ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.